



Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Laatste vergadering voor het zomerreces

Toespraak door de Voorzitter van de Tweede Kamer, Khadija Arib

Beste collega's,

Het is een goede traditie dat de Voorzitter, voor de Kamer het zomerreces ingaat, terugblijkt op het afgelopen halve jaar. Ik maak het niet te lang. Het is al laat. Er zijn vandaag 16 schema's rondgestuurd, 35 VAO's gevoerd, en 221 moties ingediend. Het waren volle weken, en die eisen hun tol. Dat bleek vanmiddag, toen er tijdens het VAO Pakketbeheer moties werden ingediend, die hoorden bij het volgende VAO over risicoverevening. En eerder tijdens de stemmingen op 28 juni, riep Fred Teeven per ongeluk 'tegen' bij een amendement van zijn eigen fractiegenoot Aukje de Vries. Maar dat was niet zijn schuld. Het was allemaal de schuld van... Diederik.

Ik zal het kort houden. Ik wil dit keer vooral aansluiten bij de woorden van anderen. Maar dan niet van Kamerleden; wel van burgers. Als Voorzitter krijg ik dagelijks e-mails en brieven met vragen en opmerkingen. Het voert te ver om een volledig overzicht te geven, maar een kleine bloemlezing wil ik u niet onthouden. Het zijn toch belangrijke signalen voor ons als volksvertegenwoordigers.

Ik begin met een meneer uit Schiedam. Hij schreef: "Ik zit vaak te kijken naar politieke debatten. En ik irriteer me mateloos aan de leden qua: 1) het kapsel, 2) de pakken van de heren, die zo strak zitten."

Ik geef het u maar even mee... Over kapsels heb ik overigens meer vragen gekregen. Zo zou een man uit Hoogeveen graag zien dat wij een debat voeren over de haarlengte op pasfoto's. Ik citeer: "Kan er in de wet niet iets geregeld worden dat ik en andere burgers van het mannelijke geslacht met goed verzorgd lang haar, ons haar niet meer naar achteren hoeven te doen voor een pasfoto? Dan zou ik er nog veel beter en stukken knapper uit komen te zien voor het andere geslacht en meteen beet hebben."

En dan is er een heer uit Brunssum, die alle debatten volgt en mij vandaag een lange mail stuurde. Een citaat daaruit: "Eén van mijn favoriete onderdelen is de Regeling van Werkzaamheden. Altijd leuk om te zien hoe Kamerleden de regeling proberen te gebruiken voor een kort debat, en dat u dan altijd zeg: 'dit is een korte regeling en geen debat!' En wilt u mijn complimenten doorgeven aan het Stafbureau Voorzitter

en Presidium? Ik denk dat die de planning doen voor de plenaire vergadering. Vooral aan de vrouw die bij de regeling altijd links naast u zit. Ik denk dat dankzij haar de planning altijd heel soepel verloopt.” U weet wie hier de planning maakt. Zij zit hier naast me.

Maar zij is natuurlijk niet de enige die maakt dat alles nagenoeg vlekkeloos verloopt. Er werken hier zo’n zeshonderd mensen. Samen scheppen zij de kaders waarbinnen wij ons controlerende en medewetgevende werk kunnen doen.

Ik wil iedereen, medewerkers van de Kamer én van de fracties, daar hartelijk voor bedanken; dank voor jullie loyaliteit en inzet. Wie ik ook wil bedanken, is de parlementaire pers, ons kritisch geweten. Het hoort bij een democratie dat transparant is wat wij hier doen en besluiten. De journalisten en fotografen die hier dag in, dag uit rondlopen spelen daarin een cruciale rol.

Collega’s,

Het was een half jaar met hoogte- en dieptepunten. Vandaag hebben we stilgestaan bij het overlijden van twee militairen in Mali. Eerder hebben we de aanslagen in Brussel en Istanbul herdacht, en de laffe moord op collega-parlementariër Jo Cox. Maar er was ook de parlementaire dimensie van het EU-Voorzitterschap, die we met succes hebben afgerond. In een tijd dat er veel vragen zijn over de legitimiteit van Europa, hebben we ons als parlement van onze beste kant laten zien. Een sterk parlement, die haar controlerende positie en invloed op Europese besluitvorming opeist. Verder hebben we gedebatteerd over het Oekraïne-referendum, over Brexit, over migratie, veiligheid, zorg, onderwijs, ons medialandschap, de voorjaarsnota en nog veel meer.

Vanaf het kerstreces zijn er 2194 moties, 607 amendementen en 11 initiatiefwetsvoorstellen ingediend. In totaal stelden we 1534 schriftelijke en 672 mondelinge vragen, waarvan er 93 zijn toegekend. Waar ik me een klein beetje zorgen om maak als ik vooruitblik, is de voorraadlijst met debatten. Er zijn maar liefst 43 dertigledendebatten en 79 meerderheidsdebatten aangevraagd. Een kleine rekensom wijst uit dat we die debatten nooit allemaal kunnen inplannen voor de verkiezingen. En hoewel we weten: het is allemaal de schuld van Diederik, is het misschien niet verkeerd dat we als Kamer nadenken over hoe we met onze instrumenten omgaan.

Met deze oproep stuur ik u de zomer in. Ik ga u – in meer of mindere mate – missen, en zie uit naar een spannend laatste deel van deze regeringsperiode. Geniet van de zomer, samen met uw gezin, uw familie en vrienden, en heel graag tot 6 september.